

Eerste Troostzakje in Vlaanderen moet kinderen meer betrekken bij overlijdens

Verder dan de Horizon breekt lans om rouwproces bij kinderen te ondersteunen

Met de Internationale Dag van het kind op 1 juni in het vooruitzicht stelt 'Verder dan de Horizon' het allereerste Troostzakje in Vlaanderen voor. Het unieke project is het eerste initiatief dat rouwen bij kinderen bespreekbaar wil maken en hen daarin wil begeleiden. De stuwende kracht achter het Troostzakje is een moeder van vier die erg worstelde na het overlijden van haar moeder. "Mijn vaders verdriet was zo groot dat het regelen van de praktische zaken op mijn schouders en die van mijn broers terecht kwamen", vertelt Hayat Jongenelen (40) uit Hoevenen. "Er was onvoldoende tijd om samen met mijn kinderen te rouwen. Terwijl ik het erg belangrijk vind hen te betrekken in dat proces." Ze wil een lans breken en ontwikkelde een zakje met allerlei knutselmateriaal om samen creatief aan de slag te gaan en zo kinderen de kans te geven een overlijden een mooie plaats te geven. "De dood bespreekbaar maken, komt het rouwproces ten goede", vult Gert Verhaert van Rustpunt Begrafenissen aan.

Zo'n 2,5 jaar geleden stierf de moeder van Hayat Jongenelen (40) uit Hoevenen, leerkracht in de stedelijke basisschool De Beren. Het lichaam van haar mama werd aan de wetenschap geschonken. "Er was dus geen gelegenheid om echt afscheid te nemen", vertelt Hayat. "Daarom wilden wij toch een extra moment organiseren." Ze wilde haar kinderen Ilana (14), Aaron (9), Rianne (12) en Zias (7) het gevoel geven dat ze betrokken werden bij het afscheid. Dat een overlijden en de verwerking ervan niet enkel iets van 'grote mensen' is. Ze moeten hun verdriet kunnen verwerken op hun niveau." Via Rustpunt Begrafenissen hoorde ze over een 'rouwtafel'. Gert Verhaert van Rustpunt Begrafenissen had die zelf laten ontwikkelen. "Samen met de kinderen hebben we de tafel vol gezet met foto's en spulletjes van mijn mama en versierd met kaarsjes, vaasjes en schilderijtjes. Ik vond het enorm waardevol om dat samen met mijn kinderen te doen." Gert vertelde Hayat dat het vrij uitzonderlijk is dat mensen kinderen betrekken bij een overlijden. Hetzelfde merkte ze ook bij haar eigen familieleden. "Terwijl dat net erg goed is. Kinderen ondersteunen bij het verwerken van een afscheid en sterven bespreekbaar maken, komt het rouwproces ten goede", zegt Verhaert. "Kinderen zijn weerbaarder dan we denken. Daarom lanceren we het allereerste Troostzakje in Vlaanderen in aanloop van de Internationale Dag van het kind op 1 juni. Praten over sterven maakt van het rouwproces een waardevolle reis."

Met het Troostzakje, het eerste in z'n soort, wil Hayat een lans breken voor ouders, familie, vrienden tot leerkrachten en zorgverstrekkers die met kinderen en verlies in aanraking komen. Het idee werd echt concreet toen in september 2018 ook haar grootmoeder overleed. "Mijn mama was er niet meer. Dus weer kwam veel op mijn schouders terecht. Het regelen van bloemen was vanzelfsprekend. Maar toen ontstond ook het idee om een kaartje te maken om aan de bloemen te hangen en 'mee te geven' met moeke. We trokken de kast met knutselgerief open en de kinderen deden de rest. Het kaartje werd ook echt gebruikt tijdens de viering. Ik merkte wel dat het bij mijn broer bijvoorbeeld minder evident was. Gert wees me erop dat knutselen voor mij als leerkracht iets heel evident is. Maar dat is het niet voor iedereen." Hij motiveerde me om verder te gaan met het betrekken van kinderen in een rouwproces. "Ik besepte de nood ervan en wist ook zeker dat er een markt voor was. Ik hou overigens van vernieuwing en innoverende projecten. Onze paden zijn gelukkig gekruist", vertelt Gert Verhaert. Volgens Hayat heeft Gert de duw gegeven die ze nodig had. "Hij heeft me gesteund en gemotiveerd. Zonder Gert was het bij een idee gebleven." En zo zag het Troostzakje – en bij uitbreiding 'Verder dan de Horizon' - het levenslicht. "Er zit een kaartje met een pluimpje in om zelf te versieren. Het idee om er een bellenblazer in te steken, kwam van mijn dochter. "Oh mama. Dan kan ik mijn gedachten en herinneringen mee laten waaien met de wind." Mijn kinderen waren doorslaggevend in het bepalen van de inhoud. Verder zit er nog een boekje met potlood en gommetje, een zakje kleurpotloodjes en zakdoekjes om de tranen te drogen in het Troostzakje.

Het zakje kost 19,50 euro en is voorlopig via de webshop (www.verderdandehorizon.be) en via Rustpunt Begrafenissen te koop. De doelgroep? Van de 2de, 3de kleuterklas tot ongeveer 14 jaar. "Hoe ouder kinderen worden, hoe meer ze voor zich gaan houden", vreest Hayat. Maar ook daar heeft ze aan gedacht. Hayat ziet de toekomst van 'Verder dan de Horizon' groter dan alleen het verdelen van Troostzakjes. "Ik zou op termijn graag hebben dat mensen mij inhuren om bijvoorbeeld samen met kinderen en het zakje aan de slag te gaan. Of dat

scholen me zouden vragen om te komen werken rond rouwen. Er zouden ook andere pakketjes samengesteld kunnen worden om kinderen te helpen bij een afscheid. Zoals zakjes met herinneringsdoosjes, een armbandje of een fotokader die versierd kan worden. Nu is de inhoud van het zakje ook op een overlijden en afscheid gericht. Maar als we de tekst op het kaartje zouden aanpassen, kan het ook voor andere situaties dienen. Zoals voor mensen die bijvoorbeeld langdurig ziek zijn.”

Niet voor publicatie

Perscontact: Ann Peeters, +32 474 30 52 65, ann@commpaan.be